

**การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส**
**People's Participation in Tourist Attraction Management ofPhukhao
Thong Subdistrict, Sukhirin District, Narathiwat Province**

วิศรา เติบสัน¹

อาจารย์ชูลีฟีกอร์ มาโซ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพัตรา รุ่งรัตน์, อาจารย์มะสับรี ยามา และ ดร.ตายุติน อูสมาน²

บทคัดย่อ

คุณภาพของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 334 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส มีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจ ในด้านการวางแผน ในด้านการดำเนินงาน ในการรับผลประโยชน์ ในการประเมินผล และในภาพรวม ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส อาชีพ และระดับการศึกษา ที่ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส แตกต่างกัน และประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้ ศาสนา ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส จะต้องให้องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทองให้ความสำคัญต่อการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง

¹ นักศึกษาสาขารัฐศาสตร์พัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

² อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์พัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

Abstract

The Quality of people's participation in tourist attraction management is one significant factor for local development affecting the quality of life of people in the area. This research aimed to study and compare levels of people's participation in tourist attraction management of Phukhao Thong Subdistrict, Sukhirin District, Narathiwat Province and to study the problems and suggestions. The samples were 334 residents living in Phukhao Thong Subdistrict, Sukhirin District, Narathiwat Province. Questionnaires were used as a tool to collect data. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, t-test and F-test.

The results were as follows: People participated in planning, administration, accepting benefits and evaluation. Overall, people's participation in tourist attraction management was found at the moderate level. When comparing marital status, careers and education levels, people's participation in tourist attraction management was found to be different. However, when comparing genders, ages, incomes, religions, no difference was found.

The suggestion was that Phukhao Thong Subdistrict Administration Organization should provide more opportunities for people to participate in tourist attraction management.

หลักการเหตุผล

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูง มีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง รวมไปถึงการค้าและการลงทุน เมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มการแข่งขันรุนแรงขึ้นตามลำดับ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความอ่อนไหวง่ายจากปัจจัยลบทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานการณ์และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เป็นความท้าทายต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554)

ซึ่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะเป็นกลไกหลักในการช่วยรักษาเสถียรภาพและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555–2559 เพื่อเป็นแผนหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาถึงแม้จะประสบความสำเร็จในแง่ของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวโดยในปี 2556 ความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยอยู่ในอันดับ 43 จาก 140 ประเทศทั่วโลก หรืออันดับ 9 จาก 25 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยตัวชี้วัดด้านมาตรฐาน

การเดินทางและการท่องเที่ยวยังเป็นจุดอ่อนสำคัญของประเทศไทย รองลงมา คือ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจ ดังนั้นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ. 2558-2560 สามารถตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้จุดอ่อนและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจะต้องมีการพิจารณาและได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนควบคู่ไปกับการส่งเสริมพัฒนาสินค้าและบริการให้เต็มตามศักยภาพเพื่อสร้างรายได้อย่างมั่นคงยั่งยืน และมีการกระจายอย่างทั่วถึง ดังนั้นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ. 2558-2560 จึงมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ ประการแรกคือ การจัดทำยุทธศาสตร์เป็นการวางรากฐาน การพัฒนาในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ซึ่งจะในช่วงรอยต่อเพื่อปูพื้นฐานไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติในปี 2560-2564 ต่อไปและต้องการให้เป็นวาระแห่งชาติที่ได้รับการผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง ประการที่สอง มุ่งเน้นกิจกรรมที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เห็นเป็นรูปธรรมในระยะ 3 ปีถัดจากนี้และประการที่สาม ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนสู่แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ โดยกำหนดบทบาทของกลไกการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวทุกระดับให้มีความเชื่อมโยงกันตั้งแต่ระดับนโยบาย ซึ่งมีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติเป็นแกนหลักระดับกลุ่มจังหวัดคือ คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวและระดับจังหวัดคือคณะกรรมการท่องเที่ยวจังหวัด (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558)

นอกจากนี้ ระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาสได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2547 และเกิดขึ้นมาโดยตลอดหากเราติดตามข่าวสารและภาพตามจินตนาการของผู้คนทั่วไปจะเกิดความรู้สึกว่าจังหวัดชายแดนใต้น่าจะเป็นพื้นที่ที่น่ากลัว ไม่กล้าเดินทางไปสัมผัสหรือเดินทางท่องเที่ยวแต่อย่างใดเลย โดยเฉพาะ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ยิ่งไม่อยู่ในความสนใจกันของผู้คนจากภายนอกจะมียกเว้นก็คงจะเป็นจังหวัดสตูล และสงขลา ที่พอจะดูไม่ค่อยมีสถานการณ์ความรุนแรงเท่าใดแต่ใครจะทราบบ้างว่าจริงๆ แล้วทั้ง 5 จังหวัด ความเคลื่อนไหวด้านการท่องเที่ยวก็ยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยการปรับตัวของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องช่วยกันขับเคลื่อนให้เกิดการท่องเที่ยว แม้ว่าประสบวิกฤติด้านพื้นที่โดยตรงในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส และวิกฤติด้านภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นกับจังหวัดสงขลาและสตูล นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศก็ยังคงเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนอย่างต่อเนื่อง ส่วนการท่องเที่ยวในสามจังหวัดชายแดนใต้อาจจะเป็นที่รับรู้กันแล้วว่าในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่ยังไม่ได้เป็นที่นิยมหรือเป็นที่รู้จักกันของนักท่องเที่ยว เพราะอาจจะเป็นการเดินทางที่ค่อนข้างลำบาก ไกลกว่าพื้นที่อื่น ๆ ในภูมิภาค หรือจะเป็นปัญหาการหลอกลวงนักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์หลอกลวงไปซื้อของหรือสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น เครื่องประดับกลไกในการดูแลความปลอดภัย การตอบสนองช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ไม่ชัดเจนและไม่ทันท่วงที ความหละหลวมของการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลความปลอดภัย ปัญหาความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว เนื่องจากภัยธรรมชาติและความไม่มั่นคงในพื้นที่ (กรมการท่องเที่ยว, 2558)

อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาสเป็นหนึ่งในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดนราธิวาสขาดการบริหารที่ดี เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจโลกยังผันผวนและความผันผวนทางการเมือง และ

การปรับเปลี่ยนรัฐบาล ตลอดจนนโยบายของรัฐที่ขาดความต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการลงทุนและการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสหยุดชะงัก ทำให้การขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดเป็นไปอย่างล่าช้า โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอสุคีริน มีประเพณี วัฒนธรรมที่หลากหลายเป็นอำเภอที่มีต้นทุนทางธรรมชาติ มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง เหมาะสมในการพัฒนาในหลาย ๆ ด้านความหลากหลายที่ว่านี้ รวมไปถึงสังคมพหุวัฒนธรรม การนับถือศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่มีการรวมกลุ่มดำเนินการในมิติด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนา ดังนั้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา ทำให้สถานการณ์ในพื้นที่ดีขึ้นในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ แต่ก็ยังมีความสลับซับซ้อน อันเนื่องมาจาก ความแตกต่างทางด้านความคิด จารีตประเพณี การนับถือศาสนา และสิ่งสำคัญคือการหวาดระแวงและความไม่เข้าใจกันในพื้นที่ รวมถึงการมีเหตุภาวะปัจจัยแทรกซ้อน อาทิ ยาเสพติด น้ำมันเถื่อน ของหนีภาษีและการค้ามนุษย์ ล้วนส่งเสริมให้เกิดปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ทั้งสิ้น โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการแก้ไขปัญหาภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการในด้านการพัฒนา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านศาสนา และวัฒนธรรม โดยการเข้าไปร่วมตั้งแต่กระบวนการร่วมคิดวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมประเมินติดตามผลปัญหาอุปสรรคที่พบในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ได้แก่ ความไม่เข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน ยังคงมีความหวาดระแวงในพื้นที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ การเข้าไปมีบทบาทของภาคประชาชนบางที่เป็นการรักษาผลประโยชน์ของพวกเขาหรือผู้มีอิทธิพล ตลอดจนการไม่เข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หลักทางศาสนา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ชี้ให้เห็นว่า ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส ยังขาดประสิทธิภาพในการพัฒนาและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว จึงทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อชุมชน ทั้งวิถีชีวิต วัฒนธรรม รวมไปถึงความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยมีสาเหตุมาจากขาดการวางแผนที่ดี ขาดมาตรฐานและคุณภาพในการจัดรูปแบบที่เหมาะสมและสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การขาดการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงดูแลรักษาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ควบคู่ไปกับความเจริญเติบโตของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อที่จะคงสภาพความสมบูรณ์ต่อไปด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยได้มีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส เพื่อนำข้อมูลทางวิชาการไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้สนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส การสร้างความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน อันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส เพื่อใช้ในการดำเนินขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาในครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ในการมีส่วนร่วมของประชาชนและการจัดการแหล่งท่องเที่ยว อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในด้านการวางแผน การมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ขอบเขตด้านสถานที่

ในการศึกษาทำวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ในพื้นที่ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

3. ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาการมีส่วนร่วมประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ในครั้งนี้ได้ศึกษาประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส โดยมีจำนวนประชากร 2,035 คนและจำนวนครัวเรือน 804 ครัวเรือน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีประชากรทั้งหมด 2,035 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 334 คน ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส โดยสถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส เป็นการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในตำบลภูเขาทอง โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 334 คน มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

การมีส่วนร่วม	Std	Maen	สรุป
1. ด้านการตัดสินใจ	1.14	2.75	ระดับปานกลาง
2. ด้านการวางแผน	0.08	3.10	ระดับปานกลาง
3. ด้านการดำเนินงาน	0.08	3.11	ระดับปานกลาง
4. ด้านการรับผลประโยชน์	0.71	3.21	ระดับปานกลาง
5. ด้านการประเมินผล	0.79	3.19	ระดับปานกลาง

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$, Std=0.74) แต่เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการตัดสินใจ ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$, Std=1.14) 2) ด้านการวางแผน ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$, Std=0.80) 3) ด้านการดำเนินงาน ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$, Std=0.80) 4) ด้านการรับผลประโยชน์ พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, Std=0.71) 5) ด้านการประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$, Std=0.79)

ข้อมูลทั่วไป	Maen	Std	t/F	sig
1. เพศ	3.06	0.74	0.846	.394
2. อายุ	3.07	0.73	2.04	.087
3. สถานภาพสมรส	3.07	0.73	1.80	.146
4. อาชีพ	3.07	0.73	4.094	.001
5. ระดับการศึกษา	3.07	0.73	12.48	.000
6. รายได้	3.07	0.73	1.28	.280

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ประชาชนที่มีอาชีพ ระดับการศึกษา และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส โดยการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการประเมินผล และในภาพรวม ส่วนใหญ่ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ขณะเดียวกันการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส พบว่า ประชาชนที่มีอายุ สถานภาพ อาชีพ ระดับการศึกษา และศาสนาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ประชาชนที่มีเพศ รายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทองอำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนในตำบลภูเขาทอง ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพที่เหมือนกัน ส่งผลทำให้มีเวลาว่างทั้งหลังเลิกงานและวันหยุดต่าง ๆ ที่เหมือนกันทำให้เกิดการรวมตัวและเกิดความตระหนักต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน จึงส่งผลทำให้เพศชายและเพศหญิงในตำบลภูเขาทอง มีส่วนร่วมกันต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา (2555) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน ส่วนเพศ สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โกมล อ่อนศิริ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะในตำบลภูเขาทองมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ทำให้ประชาชนที่มีอายุต่างกันสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนได้เหมือนกัน ได้รับข้อมูลข่าวสารคล้ายๆกันอย่างรวดเร็วและทันช่วงที่ทำให้ประชาชนที่มีอายุต่างมีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการเหมือนกัน และสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในตำบลภูเขาทองอย่างไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ทำให้ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทองไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

โสภิตา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพ แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ มีชนะ (2552) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางภาษี ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทองอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าประชาชนในตำบลภูเขาทองที่มีสถานภาพโสด สมรส หม้าย หย่าร้างและแยกกันอยู่แต่ไม่ได้หย่าร้าง ซึ่งมีการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันทำให้มีเวลาในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการจัดการเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในตำบลภูเขาทองคล้าย ๆ กัน มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวและการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในตำบลภูเขาทองที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรา ศรีวงษา และจิรวัดน์ เจริญสุข (2557 : 296) พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ประชาชนที่มีสถานภาพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทองอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส แตกต่างกัน โดยพบว่าประชาชนที่ว่างงานมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง มากกว่าประชาชนที่รับจ้างทั่วไป ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวและนักเรียน/นักศึกษา ในปัจจุบันมีการพัฒนาไปตามยุคไปตามกาลเวลาและที่สำคัญในปัจจุบันนี้มีเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ประชาชนบางส่วนสามารถหาข้อมูลต่าง ๆ ได้จากเทคโนโลยี แต่สำหรับบางคนเขาไม่อาจรู้เลยว่า ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่ในเทคโนโลยี เลยทำให้ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความสามารถที่จะค้นหาข้อมูลที่แตกต่างกัน เพราะบางอาชีพทำให้ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นทำให้ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา (2555) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัย โสภิตา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมือง เบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพ แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง จังหวัดยะลา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทองอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส แตกต่างกัน โดยพบว่า ประชาชนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมี

ส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มากกว่าประชาชนที่จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่า เพราะว่าประชาชนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีนั้นมีความรู้ ทักษะคิดและประสบการณ์ที่มากกว่าจึงทำให้มีความสนใจต่อการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า ประชาชนที่อยู่ในระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า เพราะว่า ประชาชนที่อยู่ในช่วงอนุปริญญาหรือเทียบเท่ามีความสนใจในการต่อยอดระดับการศึกษานอกพื้นที่ จึงทำให้มีความสนใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งเที่ยวน้อยกว่าประชาชนที่จบระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเนียร จันทร์ผลึก (2557 : 10) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและรายได้ แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมลักษณ์ สงทิพย์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานหลัก

6. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์มากขึ้นทำให้ประชาชนที่มีรายได้ทุกระดับที่แตกต่างกัน สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เกิดการค้นคว้าเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เหมือนกัน ดังนั้น ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมลักษณ์ สงทิพย์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ตลาดน้ำวัดตะเคียนอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ประชาชนที่มีรายได้ต่อเนื่องแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานหลัก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกมล อ่อนศิริ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่รายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

7. ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส แตกต่างกัน โดยพบว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลภูเขาทอง มากกว่าประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะว่าประชาชนที่มีความรู้ที่น้อย ต้องการหาความรู้เพิ่มหาประสบการณ์ จึงทำให้มีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ต่อการมีส่วนร่วมได้ดีกว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง มีความสนใจกับสิ่งที่อยู่ภายนอกชุมชนมากกว่า ทำให้มีความอยากรู้ อยากหาประสบการณ์น้อย จึงทำให้มีส่วนร่วมน้อยกว่าประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย โดยสอดคล้องกับการวิจัยของ คมลักษณ์ สงทิพย์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน

การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตลาดน้ำตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่พักอาศัยในชุมชนแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริทิพย์ สิทธิศักดิ์ (2554) พบว่าความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุทศิรินทร์ จังหวัดนครราชสีมา ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลภูเขาทอง มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทองจะต้องให้ความสำคัญต่อการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น อาจใช้หลักการบริหารที่เหมาะสมในการเชิญชวน หรือกระจายทั้งข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยที่มีการจัดทำสื่อต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้โดยตรง เช่น การทำแผ่นพับ แผ่นปลิว วารสาร เผยแพร่โครงการ ผู้รับความคิดเห็น พร้อมทั้งมีบุคลากรที่พร้อมจะดูแลและดำเนินงานเฉพาะด้านนี้

1.2 ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในตำบลภูเขาทองไม่ทั่วถึง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง ควรมีการจัดอบรมส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้เจ้าหน้าที่มีความสะดวกในการปฏิบัติงาน เพราะประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ตรงกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจซึ่งจะนำไปศึกษาต่อในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรเพิ่มประเด็นของแบบสอบถามเพื่อให้ได้ความคิดเห็น หรือความต้องการของประชาชนในหลาย ๆ ประเด็น เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ใหม่ ๆ และด้านต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในตำบล ในอำเภอ หรือจังหวัดอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นข้อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยครั้งนี้ และสามารถทำให้เห็นถึงภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในตำบล ในอำเภอ หรือจังหวัดอื่น ๆ ได้ หลาย ๆ มุมมอง

2.3 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

2.4 ควรศึกษาถึงบทบาทและหน้าที่ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2558). *รูปแบบการท่องเที่ยวในสามจังหวัดชายแดนใต้*. กรุงเทพฯ : กรมการท่องเที่ยว.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). *ปัญหาและสถานการณ์การท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558-2560*. กรุงเทพฯ : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา. (2555). *การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษา อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โกมล อ่อนศิริ. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- คมลักษณ์ สงทิพย์. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จำเนียร จันทร์ผลึก. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอลำเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- ทรงศักดิ์ มีชนะ. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม*. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นรา ศรีวงษา และจิรวัฒน์ เจริญสุข. (2557, มีนาคม-สิงหาคม). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด*. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 4 (2), 296-313.
- สิรินทิพย์ สิริศักดิ์. (2554). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่*. วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- โสภิตา ศรีนุ่น. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอบะนัง จังหวัดยะลา*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- โสภิตา ศรีนุ่น. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอบะนัง จังหวัดยะลา*. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา.